Original Article

Evaluation of Job Satisfaction and its Related Factors among Faculty Members of Shahid Sadoughi Dental School, in 2021

Mohammadreza Hakimimeiboodi[1]✉, **Fatemmeh Ayatollahi**[2], **Seyedeh Zahra Akhavimirab**[3], **Zahra Moradi**[4]

[1] Department of Prosthodontics, School of Dentistry, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran

[2] Department of Endodontics, School of Dentistry, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran

[3] Dentist, Yazd, Iran

[4] Orthodontist, Yazd, Iran

✉ **Corresponding author:** Department of Prosthodontics, School of Dentistry, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran

Email: rezaahakimi@yahoo.com
Tel: +98 21 51212252
Postal Code: 8914815667

Received: 12 Sep 2025
Revised: 6 May 2026
Accepted: 31 May 2026

How to Cite This Article: Hakimimeiboodi M.R, Ayatollahi F, Akhavimirab S.Z, Moradi Z. Evaluation of Job Satisfaction and its Related Factors among Faculty Members of Shahid Sadoughi Dental School, in 2021. J Shahid Sadoughi Uni Med Sci 2026; 34(6): 10336-344.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 Unported License which allows users to read, copy, distribute and make derivative works for non-commercial purposes from the material, as long as the author of the original work is cited properly.

Abstract

Introduction: A highly motivated workforce is considered a fundamental determinant of societal development. Job satisfaction encompasses individuals' perceptions and evaluations of their work and reflects the overall positive attitudes and feelings they hold towards their job. Recognizing issues, challenges, levels of job satisfaction, and attitudes of faculty members toward their academic fields is an important responsibility of the national higher education system, as these findings can inform strategies for improving existing condition. Given the essential role of faculty members in educating future generations, this study was conducted in 2021 to evaluate the job satisfaction of faculty members of Shahid Sadoughi Dental School in Yazd City and to identify the factors affecting it. Following data collection, the information was entered into SPSS version 16. The Kolmogorov–Smirnov normality test was then used to assess the distribution of job satisfaction scores. Because the data were normally distributed, analysis of variance (ANOVA) and the independent-samples *t* test were applied for statistical analysis.

Methods: This descriptive cross-sectional study was performed among faculty members of the Dentistry School of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences in Yazd City in 2021. Data were collected using a questionnaire consisting of two sections: demographic characteristics and 44 items assessing job satisfaction. Following data collection, the information was entered into SPSS version 16 software. The Kolmogorov–Smirnov normality test was then used to assessed the distribution of job satisfaction scores. Due to the normality of the data, ANOVA and the independent-samples T-test were applied for statistical analysis.

Results: A total of 54 faculty members participated in this study, including 19 men and 35 women, with a mean age of 37.6 ±1.173 years. No statistically significant relationship was observed between job satisfaction scores and age, marital status, workplace, work experience, academic rank, and employment status ($P > 0.005$). However, gender was significantly associated with the overall job satisfaction score and with scores in each questionnaire areas ($P < 0.005$).

Conclusion: The findings showed that 51.8% of the faculty members at the School of Dentistry, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd City, were "relatively satisfied" with their job in 2021. Therefore, by removing the obstacles of possible dissatisfaction of these people, a more suitable environment can be created to improve the quality of education.

Keywords: Job satisfaction, Job security, Faculty dental.

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-10-08]

[DOI: 10.18502/ssu.v34i6.22669]

مقاله پژوهشی

بررسی میزان رضایت شغلی اعضاء هیئت علمی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد و عوامل مؤثر بر آن در سال ۱۴۰۰

محمدرضا حکیمی میبدی [۱]✉، فاطمه آیت‌اللهی [۲]، سیده زهرا اخوی میراب [۳]، زهرا مرادی [۴]

[۱] گروه پروتزهای دندانی دانشکده دندانپزشکی شهید صدوقی، یزد، ایران
[۲] گروه اندودنتیکس دانشکده دندانپزشکی شهید صدوقی، یزد، ایران
[۳] دندانپزشک، یزد، ایران
[۴] دندانپزشک، متخصص ارتودنسی، یزد، ایران

چکیده

مقدمه: نیروی انسانی با انگیزه به‌عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل پیشرفت جوامع شناخته می‌شود. رضایت شغلی به معنای تصور و برداشت هر فرد از کار خود، مجموع نگرش‌ها یا احساسات مثبتی که افراد نسبت به شغل خود دارند، اطلاق می‌گردد. مطالعه حاضر با هدف بررسی میزان رضایت شغلی اعضاء هیئت علمی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد و عوامل مؤثر بر آن در سال ۱۴۰۰ صورت گرفت.

روش بررسی: این مطالعه مقطعی توصیفی بر روی اعضای هیئت علمی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در سال ۱۴۰۰ انجام شد. در این بررسی از پرسش‌نامه‌ای متشکل از دو بخش مشخصات فردی و ۴۴ سوال مربوط به هدف مطالعه استفاده شد. پس از جمع‌آوری، داده‌ها در نرم‌افزار SPSS version 16 وارد و با استفاده از آزمون‌های ANOVA و T-TEST تجزیه و تحلیل شد.

نتایج: در مجموع ۵۴ نفر ازاعضای هیئت علمی درمطالعه شرکت کردند که ۱۹ نفر مرد و ۳۵ نفر زن با میانگین سنی ۱/۱۷±۳۷/۰۶ سال بودند. بین نمره رضایت شغلی و فاکتورهای سن، وضعیت تاهل، بخش محل خدمت، سابقه کار، رتبه علمی و وضعیت استخدامی ارتباط آماری معنی‌داردیده نشد (P>۰/۰۰۵). رابطه بین جنسیت و نمره رضایت شغلی و نیز با هرکدام از حیطه‌های پرسش‌نامه از لحاظ آماری معنی‌دار بود (P<۰/۰۰۵). رضایت شغلی در آقایان بیشتر از خانم ها بود.

نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه حاضر نشان داد که ۵۱/۸ درصد از اعضای هیئت علمی دانشکده دندانپزشکی شهید صدوقی یزد در سال ۱۴۰۰ از شغل خود "نسبتا راضی" هستند. بنابراین با حذف موانع عدم رضایت این افراد می‌توان محیطی مناسب‌تر را جهت ارتقا کیفیت آموزش ایجاد نمود.

واژه‌های کلیدی: امنیت شغلی، رضایت شغلی، هیئت علمی دندانپزشکی

✉ **نویسنده مسئول:**
محمدرضا حکیمی میبدی، گروه پروتزهای دندانی دانشکده دندانپزشکی شهید صدوقی، یزد، ایران.
پست الکترونیک:
rezaahakimi@yahoo.com
تلفن: ۰۹۱۲۳۸۶۳۵۴۸
صندوق پستی: ۸۹۱۴۸۱۵۶۶۷

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۶/۲۱
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۵/۲/۱۶
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۵/۳/۱۰

ارجاع:
حکیمی میبدی محمدرضا، آیت‌اللهی فاطمه، اخوی میراب سیده زهرا، مرادی زهرا . بررسی میزان رضایت شغلی اعضاء هیئت علمی دانشکده دندانپزشکی شهید صدوقی یزد و عوامل مؤثر بر آن در سال ۱۴۰۰. مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد ۱۴۰۵؛ ۳۴ (۶): ۳۴۴-۱۰۳۳۶.

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-10-08]

[DOI: 10.18502/ssu.v34i6.22669]

CC BY-NC 4.0

مقدمه

پیشرفت هر جامعه در گرو نیروی انسانی و کارمندان با انگیزه است که مهم‌ترین نقش را در هر سازمانی برای رسیدن به هدف دارند. رضایت شغلی به تصور و برداشت هر فرد از کار خود، مجموع نگرش‌ها یا احساسات مثبتی که افراد نسبت به شغل خود دارند، اطلاق می‌شود (۱). بررسی‌ها نشان داده‌اند که افزایش میزان رضایت شغلی تاثیرات مثبت زیادی ازقبیل افزایش انگیزه، خلاقیت و مولد بودن فرد و غیبت از کار کاهش می‌یابد (۲). تئوری دو عاملی که توسط فردریک هرزبرگ در سال ۱۹۷۵ مطرح شد، بیان می کند که رضایت شغلی دارای دو بعد مهم بهداشتی و انگیزشی است .از عوامل بهداشتی یا نگهدارنده شغلی می‌توان به حقوق، مقام، شرایط کاری، سرپرستی، خط مشی‌ها، مدیریت سازمان و روابط متقابل افراد اشاره کرد (۳). از آنجایی‌که منابع انسانی، نقش پررنگی در توسعه جوامع دارند، امروزه سرمایه‌گذاری‌های زیادی برای تربیت این منابع در کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته به‌عمل می‌آید. پیشرفت و توسعه کشورها به جذب، پرورش، نگهداری و بهره‌برداری صحیح از نخبگان و منابع انسانی وابسته است (۴). نقش اعضای هیئت علمی در تربیت نیروهای متخصص، بسیار حساس و پررنگ می‌باشد. در واقع سرعت توسعه و پیشرفت کشور، ارتباط مستقیمی با کیفیت خدمات ارائه شده توسط اعضای هیئت علمی دارد (۵). مبارک‌آبادی و همکاران در مطالعه‌ای در سال ۲۰۱۴ به انجام رسانیدند بیان کردند که نیروهای متخصص دندانپزشکی نیز که در خط مقدم بهداشتی، درمانی و آموزش قرار دارند، باید بتوانند در پست های سازمانی مربوط به رشته تحصیلی خود به ارائه خدمات بهداشتی و درمانی بپردازند (۶) Deborah J.Terry. و همکاران نشان دادند که با افزایش میزان رضایت شغلی، خلاقیت و انگیزه کاری نیروهای متخصص نیز افزایش می‌یابد (۷). دانشمندی و همکاران در سال ۲۰۱۲ به این نتیجه رسیدند که رضایت شغلی تحت تاثیر عوامل مختلفی از قبیل حقوق، مقام، شرایط کاری، سرپرستی، خط مشی‌ها، مدیریت سازمان و روابط متقابل افراد قرار دارد (۸). با توجه به نقش حساس اعضای هیئت علمی در تربیت نسل‌های آینده، شناخت مسائل، مشکلات، رضایت شغلی و نگرش اعضای هیئت علمی در مورد شغل خود و تعیین عواملی که موجب افزایش اثربخشی عملکرد آن‌ها می‌گردد، حائز اهمیت بسیاری می‌باشد. این مطالعه با هدف بررسی میزان رضایت شغلی اعضاء هیئت علمی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد و عوامل مؤثر بر آن در سال ۱۴۰۰ صورت گرفت.

روش بررسی

برای انجام این مطالعه توصیفی مقطعی، از ۶۹ عضو هیئت علمی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در سال ۱۴۰۰ دعوت به همکاری گردید که پس از ارائه اطلاعات کافی در خصوص هدف و نحوه انجام مطالعه و اطمینان بخشیدن در مورد محرمانه بودن اطلاعات، ۵۴ نفر از آن‌ها با رضایت آگاهانه در این مطالعه شرکت کردند. ابزار مورد استفاده در این بررسی، پرسش‌نامه‌ای متشکل از دو بخش بود. بخش اول شامل مشخصات دموگرافیک اعضای هیئت علمی (سن، جنس، وضعیت تاهل، وضعیت استخدام، سابقه کار، بخش آموزشی) و بخش دوم شامل ۴۴ سوال به شرح زیر بود. سوالات ۵-۱ در در حیطه حقوق و مزایا، سوال ۱۰-۶ در حیطه فرصت‌های ارتقاء و رشد فردی، سوال ۲۵-۱۱ در حیطه نحوه سرپرستی و ارتباطات، سوال ۳۲-۲۶ در حیطه شرایط روانی و امنیت شغلی، سوال ۳۵-۳۳ در حیطه شرایط فیزیکی کار و سوال ۴۴-۳۶ در حیطه ماهیت کار. روایی و پایایی این پرسش‌نامه در مطالعات قبلی به تایید رسیده است (۹). نحوه نمره‌دهی بر اساس مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای و به این صورت که ۱ معادل خیلی مخالفم، ۲ معادل مخالفم، ۳ معادل نه موافقم و نه مخالف، ۴ معادل موافقم و ۵ معادل خیلی موافقم بود. مجموع نمرات گزینه‌ها در ۴۴ سوال (عددی ما بین ۴۴ تا ۲۲۰) به‌عنوان نمره کل رضایت شغلی اعضای هیئت علمی تلقی گردید. در تفسیر نتایج، نمره ۸۷-۴۴ به‌عنوان ناراضی، ۱۳۱-۸۸ نسبتاً ناراضی، ۱۷۵-۱۳۲ نسبتاً راضی و ۲۲۰-۱۷۶ راضی درنظر گرفته شده است.

تجزیه و تحلیل آماری

پس از جمع‌آوری، داده‌ها در محیط نرم‌افزاری version 16 SPSS وارد کامپیوتر شده و نرمالیتی داده‌ها با استفاده از آزمون kolmogrov-smirnov بررسی شد .با توجه به نرمال بودن توزیع داده‌ها، از آزمون‌های ANOVA , T-TEST جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده شد.

نتایج

در این مطالعه مقطعی توصیفی، پرسش‌نامه در اختیار ۶۹ نفر از اعضای هیئت علمی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در سال ۱۴۰۰ قرر گرفت که ۵۴ نفر از آن‌ها در این مطالعه شرکت کردند. میانگین سنی افراد ۱/۱۷±۳۷/۰۶

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-10-08]
[DOI: 10.18502/ssu.v34i6.22669]

CC BY-NC 4.0

بوده، ۱۹ نفر مرد و ۳۵ نفر زن شرکت کردند. ۲۹/۶٪ افراد مورد بررسی مجرد و ۷۰/۴٪ متاهل بودند. در بررسی افراد از لحاظ رتبه علمی، ۱ نفر مربی، ۳۴ نفر استادیار، ۱۶ نفر دانشیار و ۳ نفر استاد در مطالعه شرکت کردند. میانگین سابقه کار این افراد ۷/۳۱±۰/۸۹۹ بوده است. نتایج حاصل از این بررسی در (جدول ۱و۲و۳) خلاصه شده است. به‌طورکلی میانگین رضایت شغلی افراد شرکت‌کننده ۳/۶۷ ±۱۳۲/۹۲ با دامنه تغییرات ۵۵ تا ۱۷۷بود. همان‌گونه که در (جدول ۱) دیده می‌شود، میزان رضایت شغلی با هیچ‌کدام از فاکتورهای سن (P=0/173) وضعیت تاهل (P=0/124)، بخش محل خدمت (P=0/126)، رتبه علمی (P=0/939)، سابقه کار (P=0/870) و وضعیت استخدام (P=0/635) ارتباط آماری معنی‌داری نداشت. اما میزان رضایت شغلی در آقایان به‌صورت معنی‌داری از خانم‌ها بالاتر بود (P =0/002). (جدول ۲) میزان رضایت شغلی را در هریک از حیطه‌ها نشان می‌دهد. همان‌گونه که در جدول دیده می‌شود، بیشترین میزان رضایت (۴۴/۴۰) مربوط به حیطه "نحوه سرپرستی و اطلاعات" و کمترین میزان رضایت (۸/۲۹)، مربوط به حیطه "شرایط فیزیکی" بود. ۵۱/۹ درصد از اعضای هیئت علمی دانشکده دندانپزشکی یزد در سال ۱۴۰۰ رضایت نسبی داشتند و فقط ۳/۷ درصد از اعضا کاملا راضی بودند.

جدول ۱: میانگین نمره رضایت شغلی بر حسب فاکتورهای دموگرافیک در اعضاء هیئت علمی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد و عوامل مؤثر بر آن در سال ۱۴۰۰

	متغیر	تعداد (درصد)	انحراف معیار+میانگین	P
گروه سنی(سال)	۴۰ و کمتر	۴۲(۷۷/۸)	۱۳۰/۶۶±۲۷/۲۹	۰/۱۷۳
	بالای ۴۰	۱۲(۲۲/۲)	۱۴۰/۸۳±۲۵/۴۵	
جنسیت	مرد	۱۹(۳۵/۲)	۱۴۷/۷۳±۱۶/۲۷	۰/۰۰۲
	زن	۳۵(۶۴/۸)	۱۲۴/۸۸±۲۸/۴	
وضعیت تاهل	مجرد	۱۶(۲۹/۶)	۱۳۰/۶۰±۲۹/۹۹	۰/۱۲۴
	متاهل	۳۸ (۷۰/۴)	۱۲۴/۱۸±۱۵/۵۱	
درجه علمی	استادیار	۳۴(۶۳)	۱۳۲/۷۰±۶۳	۰/۹۳۹
	دانشیار	۱۶(۲۹/۶)	۱۳۴/۰۶±۲۹/۶	
	استاد	۳(۵/۶)	۱۳۲/۹۲±۵/۶۰	
وضعیت استخدام	متعهد به خدمت	۳۴ (۶۳)	۱۲۹/۰۵±۲۵/۶۰	۰/۶۳۵
	رسمی آزمایشی	۳ (۵/۶)	۱۳۲±۴۷/۱۴	
	پیمانی	۶(۱۱/۱)	۱۴۱/۱۶±۲۷/۱۰	
	رسمی	۱۱(۲۰/۴)	۱۴۰/۶۳±۲۷/۰۲	
سابقه کار (سال)	۵ و کمتر	۲۷(۵۰)	۱۳۲/۲۲±۲۱/۶۲	۰/۸۷۰
	۶ تا ۱۰	۱۶(۲۹/۶)	۱۳۵/۳۷±۳۴/۱۲	
	بالاتر از ۱۰	۱۱(۲۰/۴)	۱۳۱/۰۹±۲۹/۷۶	
بخش محل خدمت	اندودانتیکس	۹ (۱۶/۷)	۱۴۴/۱۱±۲۱/۰۳	۰/۱۲۶
	پروتزهای دندانی	۷(۱۳)	۱۴۰/۱۴±۳۲/۶۵	
	ترمیمی و زیبایی	۶(۱۱/۱)	۱۲۵/۰۰±۳۲/۷۵	
	رادیولوژی	۶(۱۱/۱)	۱۴۵/۵۰±۱۲/۹۱	
	کودکان	۶(۱۱/۱)	۱۱۵/۶۶±۱۹/۶۱	
	بیماری های دهان و دندان	۵(۹/۳)	۱۲۶/۲۰±۲۸/۳۹	
	پریودانتیکس	۵(۹/۳)	۱۱۹/۶۰±۴۲/۶۱	
	پاتولوژی	۴(۷/۴)	۱۴۷/۷۵±۱۹/۵۰	
	ارتودنسی	۳(۵/۶)	۱۱۸/۶۶±۲۵/۴۰	
	جراحی فک و صورت	۳(۵/۶)	۱۳۵/۶۶±۱۴/۵۰	

CC BY-NC 4.0

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-10-08]
[DOI: 10.18502/ssu.v34i6.22669]

جدول۲: میانگین نمره هر یک از حیطه‌های رضایت شغلی در اعضاء هیئت علمی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد و عوامل مؤثر بر آن در سال ۱۴۰۰

حیطه	میانگین نمره رضایت شغلی+SD	حداقل	حداکثر
حقوق و مزایا	۱۴/۷۵±۴/۶۰	۵	۲۳
فرصت‌های ارتقا و رشد فردی	۱۳/۴۰±۳/۱۰	۵	۱۹
نحوه سرپرستی و ارتباطات	۴۴/۴۰±۱۰/۸۲	۱۸	۶۴
شرایط روانی و امنیت شغلی	۱۹/۵۹±۵/۲۷	۷	۳۱
شرایط فیزیکی	۸/۲۹±۲/۲۱	۳	۱۲
ماهیت کار	۳۲/۴۶±۷/۱۵	۱۰	۴۵

جدول۳: وضعیت رضایت کلی در اعضاء هیئت علمی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد و عوامل مؤثر بر آن در سال ۱۴۰۰

وضعیت رضایت	تعداد (درصد)
راضی	۲ (۳/۷)
نسبتا راضی	۲۸ (۵۱/۸)
نسبتا ناراضی	۱۹ (۳۵/۲)
ناراضی	۵ (۹/۳)
جمع کل	۵۴ (۱۰۰)

بحث

یکی از عناوین مطرح شده در مدیریت سازمان‌ها و مجموعه‌ها، منابع انسانی می‌باشد. کارکرد بهینه هر سازمان مستلزم برخورداری از نیروهای مستعد و وجود رضایت شغلی در بین منابع انسانی به‌عنوان ارزشمندترین منبع در اختیار سازمان می‌باشد (۱۰). دانشگاه به‌عنوان مهم‌ترین مرکز آموزشی و پژوهشی، نقشی کلیدی در راهبری جامعه به سوی اهداف اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی دارد و اعضای هیئت علمی به‌عنوان یکی از اجزای کلیدی سیستم آموزشی و یکی از مهم‌ترین ارکان ساختار دانشگاه می‌باشند. میزان عملکرد این افراد تابعی از توانایی و انگیزش می‌باشد، مسلما اساتیدی که از انگیزه شغلی بالایی برخوردار می‌باشند، با انگیزه کافی در تربیت دانشجویان آنان را به افرادی موثر در موقعیت‌های شغلی مختلف تبدیل خواهند کرد. دراین راستا، توجه به عوامل انگیزش شغلی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها در جهت فراهم آوردن زمینه‌های ارتقای رضایت شغلی و افزایش بهره‌وری و کارایی اعضای هیئت علمی به بهره‌وری هر چه بیشتر دانشگاه‌ها کمک بسیاری می‌کند (۱۱،۱۲). حقوق و درآمد مالی به‌عنوان یک عامل مؤثر در رضایت شغلی گزارش گردیده، بنابراین برای افزایش رضایت شغلی اعضای هیئت علمی، پاسخگویی مناسب به این نیاز الزامی است؛ زیرا اگر اعضای هیئت علمی دغدغه برآورده ساختن نیازهای اقتصادی خود را داشته باشند، خواه ناخواه، تدریس و انتقال دانش و مهارت‌ها را در درجه دوم اهمیت قرار خواهند داد؛ در درجه دوم قرار گرفتن آموزش، منجر به تاثیر مستقیم در سطح علمی دانشجو شده و حتی در یک دوره کوتاه‌مدت و به سرعت، به کاهش بار علمی دانشگاهی منجر خواهد شد (۱۳،۱۴). هدف از انجام این مطالعه، بررسی میزان رضایت شغلی اعضای هیئت علمی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد به منظور ارتقا رضایت شغلی اعضای هیئت علمی دانشکده و نزدیک شدن به حالت ایده‌آل و بهبود کیفیت کار همکاران و بهبود شرایط آموزشی و برنامه‌ریزی‌های آینده بود. بر اساس نتایج این مطالعه، اعضای هیئت علمی دانشکده دندانپزشکی یزد با میانگین رضایت

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-10-08]
[DOI: 10.18502/ssu.v34i6.22669]

CC BY-NC 4.0

شغلی ۱۳۲/۹۲ از شغل خود" نسبتا راضی "بودند. میزان رضایت شغلی با هیچ‌یک از فاکتورهای سن، وضعیت تاهل، سابقه کار، وضعیت استخدامی، رتبه علمی و بخش آموزشی ارتباط آماری معنی‌داری نداشت؛ ولی میزان رضایت شغلی در آقایان به صورت معنی‌داری بالاتر از خانم‌ها بود. اعضای هیئت علمی به ترتیب در حیطه‌های نحوه سرپرستی و ارتباطات، ماهیت کار، شرایط روانی و امنیت شغلی، حقوق و مزایا، فرصت های ارتقاء و رشد فردی، شرایط فیزیکی بیشترین رضایت شغلی را داشتند. تا کنون چندین مطالعه با هدف بررسی رضایت شغلی اعضای هیئت علمی دانشگاه های علوم پزشکی انجام شده است.در یکی از این مطالعات zehra Fatima و همکارانش (۱۵) در سال ۲۰۲۰ در دانشگاه علوم پزشکی کراچی نشان دادند که میانگین نمره رضایت شغلی اعضای هیئت علمی ۸۶ با محدوده ۵۵ تا ۱۱۶ بود .بیشترین رضایت مربوط به حیطه ماهیت شغلی، تعهد کاری، پیشرفت حرفه ای و انتشار تحقیقاتی که انجام دادند بود و کمترین رضایت مربوط به میزان حقوق و مزایا، عدم قدردانی از آموزش، تعالی بالینی و مشکل در تعادل بار زیاد کار و زندگی فردی بود .این مطالعه همانند مطالعه حاضر بر اساس تئوری هرزبرگ بود .در این مطالعه از پرسش‌نامه‌ای ۲۵ سوالی با محدوده ۲۵تا ۱۲۵ استفاده شده بود و بر روی ۱۱۱ پزشک و دندانپزشک و فیزیوتراپیست عضو هیئت علمی انجام شد که برخلاف مطالعه حاضر افراد مورد مطالعه در آن علاوه بر دندانپزشکان، از پزشکان و فیزیوتراپیست های عضو هیئت علمی انتخاب شده بودند .مطالعه حاضر همانند این مطالعه رضایت شغلی کمتری را در حیطه های حقوق و مزایا و فرصت‌های ارتقاء و رشد فردی نشان داد ولی اعضای هیئت علمی رضایت بیشتری از شرایط فیزیکی و امکانات محل کار خود نسبت به مطالعه حاضر را نشان دادند. در مطالعه ی دیگری عمید و همکاران (۱۶) در سال ۱۳۹۱ نشان دادند که اعضای هیـئت علمی نسبت به حیطه های مختلف رضایت شغلی که شامل دانشکده محل تدریس، وضعیت آموزشی و جایگاه اقتصادی و اجتماعی دندانپزشکان در کشور می باشد، نسبتا راضی هستند که با مطالعه حاضر همخوانی دارد .در این مطالعه داده‌ها از طریق پرسش‌نامه‌ای که پژوهشگر در سه حیطه دانشکده محل تدریس، وضعیت آموزشی دانشجویان و جایگاه دندانپزشکان تهیه گردید جمع‌آوری شد ولی در مطالعه حاضر از پرسش‌نامه هرزبرگ استفاده شد. در این مطالعه مهم‌ترین عامل در تعیین رضایت شغلی شرایط آموزشی و کم اهمیت‌ترین عامل موقعیت اجتماعی بود که برعکس نتیجه به‌دست آمده در مطالعه حاضر است و این طور که نتایج نشان می‌دهد اعضای هیئت علمی دانشکده دندانپزشکی یزد از شرایط آموزشی و فیزیکی و امکانات لازم جهت آموزش به دانشجویان کم ترین رضایت شغلی را دارند و آن‌ها را ناکافی دانستند. هم‌چنین با توجه به حیطه نحوه سرپرستی و ارتباطات اعضای هیئت علمی دانشکده دندانپزشکی یزد از موقعیت اجتماعی خود بیشترین رضایت شغلی را داشتند. در مطالعه‌ای که حمید توکلی قوچانی و همکاران (۱۷) در سال ۱۳۹۱ با هدف تعیین میزان رضایت شغلی و عوامل مرتبط با آن در بین اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی انجام دادند و از پرسش نامه استاندارد رضایت شغلی هرزبرگ که رضایت شغلی را در ۱۱ حیطه مورد سنجش قرار می‌دهد استفاده کردند و به این نتیجه دست یافتند که رضایت شغلی در اعضای هیئت علمی دارای وضعیت نسبتاً راضی بوده است که با مطالعه ما همخوانی دارد .در هردو مطالعه اعضای هیئت علمی رضایت خوبی از ماهیت کار و نحوه سرپرستی و ارتباطات داشتند. عامل حقوق و دستمزد در این مطالعه از مواردی بود که اعضای هیئت علمی رضایتمندی کم تری نسبت به آن داشتند که این رضایتمندی در جایگاه پایین تری از مطالعه حاضر است. در این مطالعه سن، سابقه کار، جنسیت و وضعیت تاهل اعضای هیئت علمی تاثیری در رضایت مندی آن‌ها از شغل خود نداشت که با مطالعه حاضر همخوانی دارد به جز این که دندانپزشکان مرد عضو هیئت علمی از شغل خود رضایت بیشتری داشتند. در سال ۱۳۹۹ انصاری و همکارانش (۱۸) مطالعه‌ای با عنوان بررسی ارتباط هوش معنوی و رضایت شغلی اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان انجام دادند. در این مطالعه برخلاف مطالعه حاضر از پرسش‌نامه رضایت شغلیJDI که این پرسش نامه در سال ۱۹۶۹ توسط اسمیت، کندال و هیولین ساخته شده است و دارای محدوده ۷۰ تا ۳۵۰ بود، استفاده کردند .میانگین نمره رضایت شغلی ۲۵۴/۶۷ با محدوده ۱۵۶ تا ۳۳۸ بود .در این مطالعه سن و سابقه کار بر رضایت شغلی اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان تاثیر داشت ولی جنسیت آن ها تاثیری بر

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-10-08]
[DOI: 10.18502/ssu.v34i6.22669]

CC BY-NC 4.0

رضایت شغلی آن‌ها نداشت که این برخلاف مطالعه حاضر بود. Mehrabanian و همکاران (۱۹) در سال ۲۰۲۱ مطالعه‌ای با هدف بررسی میزان رضایت شغلی اعضا هیات علمی دانشکده‌های دانشگاه علوم پزشکی گیلان انجام دادند. این مطالعه توصیفی- تحلیلی بر روی اعضا هیات علمی علوم پایه و بلینی (۱۸۶ نفر) در دانشکده های پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی، پرستاری- مامایی، پیراپزشکی و بهداشت به عمل آمد. از پژوهش پرسش‌نامه استاندارد رضایت شغلی اسمیت،کندال و هالین استفاده شد. درتمام حیطه‌ها رضایت‌مندی در حد متوسط و تنها در حیطه ای رضایت از ماهیت کار ،رضایتمندی در حد مطلوب گزارش شد. نتایج آزمون همبستگی پیرسون نشان داد که بین سطح رضایتمندی و حیطه‌های مختلف، قوی ترین همبستگی مثبت به ترتیب با حیطه شرایط روانی و امنیت شغلی، جنبه مدیریتی شغل (نحوه سرپرستی و ارتباطات)، فرصت های ارتقا و رشد فردی، شرایط فیزیکی و محیط کار، ماهیت کار و حقوق و مزایا برقرار بود. عبدالرحیم افخم‌زاده و همکارانش (۲۰) در سال ۱۳۹۴ مطالعه‌ای را برای بررسی رضایت شغلی اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی کردستان و عوامل مؤثر بر آن همانند مطالعه حاضر با استفاده از پرسش نامه استاندارد رضایت شغلی هرزبرگ انجام دادند ولی بر خلاف مطالعه حاضر حیطه های بیشتری را مورد سنجش قرار دادند در این مطالعه رضایت شغلی اعضای هیئت علمی دانشکده‌های زیرگروه علوم پزشکی کردستان بررسی شدند ولی در مطالعه حاضر فقط دانشکده دندانپزشکی مورد بررسی قرار گرفت. بیشترین رضایت مربوط به ماهیت کار و کم ترین رضایت مربوط به رضایت از حقوق و مزایا بوده است که با مطالعه فروغی (۲۱) همخوانی دارد و با توجه به مواردی که قبلا گفته شد نتایج با مطالعه حاضر به‌عنوان کم‌ترین و بیشترین، مطابقت ندارد ولی اعضای هیئت علمی دندانپزشکی یزد نیز از ماهیت کار خود رضایت بالایی داشتند و از تدریس و کار در دانشگاه و خدمت به جامعه علمی لذت می برند و نیز از حقوق و مزایای خود رضایت کمتری نسبت به ماهیت کار داشتند. در هر دو مطالعه سن و سابقه کار کارکنان با رضایت کلی رابطه ای نداشت هرچند در این مطالعه با افزایش سن میزان رضایت کلی کاهش و با افزایش سابقه کار رضایت کلی افزایش می یابد ولی در مطالعه حاضر با افزایش سن میزان رضایت کلی افزایش می‌یابد که می تواند بیانگر این باشد که افراد جوان تر انگیزه شغلی کمتری در وضعیت فعلی جامعه دارند .در این مطالعه جنسیت تاثیری بر رضایت شغلی نداشته که مخالف با نتایج مطالعه ما است .در مطالعه حاضر مردها با وجود داشتن مسئولیت و بار اقتصادی بیشتر در خانواده، میزان رضایت بیشتری از شرایط دارند که این نتیجه می تواند به این دلیل باشد که مرد ها علاوه بر شیفت کاری خود به عنوان عضو هیئت علمی در دانشکده، عصر ها در مطب و کلینیک نیز مشغول به کار اند ولی اکثر زن ها در طول روز فقط در شیفت کاری خود به عنوان عضو هیئت علمی در دانشکده حضور دارند. در مطالعه ای که در سال ۱۳۸۹ توسط فریده ملکشاهی و همکارانش (۲۲) انجام شد، رضایت مندی شغلی اساتید هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی لرستان همانند مطالعه حاضر با پرسش نامه هرزبرگ بررسی شد. اساتید هیئت علمی در همه حیطه ها رضایت شغلی داشتند که با نتایج مطالعه حاضر مطابقت دارد. بیشترین رضایت آن ها از حقوق و مزایای خود بود که نسبت به مطالعه حاضر سطح رضایت بالاتری را داشتند و می تواند بیانگر آن باشد که سیستم پرداخت علوم پزشکی لرستان کارکرد بهینه تری را نسبت به دانشکده دندانپزشکی یزد دارد .ارتقاء و رشد فردی در هر دو مطالعه از رضایت کمی برخوردار بود که علت آن می تواند فراهم نبودن امکانات لازم و کافی برای انجام پژوهش و نیز شرکت در سمینارها، کنفرانس‌ها و استفاده از بورس و ادامه تحصیل در خارج و داخل کشور باشد. محمد هادی صافی و همکارانش (۲۳) در سال ۱۳۸۸ مطالعه ای را با عنوان رضایت شغلی اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم بهزیستی و توان بخشی انجام دادند .پرسش نامه اولیه را مطابق با اولویت دار ترین نیازهای انتخاب شده، تهیه کردند و روایی و پایایی آن را اثبات کردند. میانگین نمره کلی رضایت شغلی اعضای هیئت علمی ۶/۷۲ از حداکثر نمره ۱۳۵ بود و اعضای هیئت علمی نسبتا ناراضی بودند که با مطالعه ی ما همخوانی ندارد و می‌تواند به علت فراهم نبودن زمینه های ارتقای رضایت شغلی و افزایش کارایی و بهره وری اعضای هیئت علمی باشد. در هردو مطالعه، رضایت شغلی در مردان بیشتر از زنان بود. با توجه به میانگن نمره رضایت شغلی اعضا هیئت علمی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در سال ۱۴۰۰ از شغل خود "نسبتاً راضی "هستند و به ترتیب در حیطه‌های

CC BY-NC 4.0
[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-10-08]
[DOI: 10.18502/ssu.v34i6.22669]

نحوه سرپرستی و ارتباطات، ماهیت کار، شرایط روانی و امنیت شغلی، حقوق و مزایا، فرصت‌های ارتقاء و رشد فردی، شرایط فیزیکی بیشترین رضایت شغلی را داشتند.

نتیجه‌گیری

نتایج مطالعه حاضر نشان داد که ۵۱/۹ درصد از اعضای هیئت علمی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در سال ۱۴۰۰ از شغل خود "نسبتا راضی "هستند. با برداشتن موانع عدم رضایت احتمالی این افراد شاید بتوان محیطی مناسب تر را جهت ارتقا کیفیت آموزش ایجاد نمود.

سپاس‌گزاری

مقاله حاضر منتج از طرح تحقیقاتی مصوب دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد به شماره ۹۵۵۹ موضوع پایان نامه دکتری عمومی دندانپزشکی دانشجو سیده زهرا اخوی میراب می‌باشد. بدینوسیله از معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد جهت حمایت از انجام این مطالعه کمال تشکر و قدردانی را داریم.

حامی مالی

ندارد.

تعارض در منافع

وجود ندارد.

ملاحظات اخلاقی

این مطالعه در "کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد" به شماره IR.SSU.REC.1399.272 به تصویب رسیده است. توضیحات کامل در خصوص اهداف و اهمیت مطالعه به شرکت‌کنندگان ارائه و رضایت آن‌ها جهت شرکت در مطالعه جلب گردید. تکمیل پرسش‌نامه به‌صورت داوطلبانه، بدون نام و با رعایت اصول اخلاق در پژوهش و اطمینان از حفظ اطلاعات شخصی انجام گرفت.

مشارکت نویسندگان

دکتر محمدرضا حکیمی و دکتر زهرا مرادی در در ارائه ایده و طراحی مطالعه، دکتر زهرا اخوی میراب در جمع‌آوری داده‌ها، دکتر فاطمه آیت الهی و دکتر زهرا اخوی میراب در تجزیه و تحلیل داده‌ها مشارکت داشته و همه نویسندگان در تدوین، ویرایش اولیه و نهایی مقاله و پاسخگویی به سوالات مرتبط با مقاله سهیم هستند.

References:

1. Rafiei M, Jahani F, Mousavipour S. ***Evaluation of job satisfaction among faculty members of Arak University of Medical Sciences in 2010***. 2011; 14(1):35-45.
2. Donohue SM, Heywood JS. ***Job satisfaction and gender: an expanded specification from the NLSY***. Int J Manpow. 2004; 25(2): 211-38.
3. Herzberg F. ***One more time: How do you motivate employees?*** Harvard Business Review Press; 2008.
4. Fallah Haghighi N, Bijani M, Parhizkar M. ***Social pathology of brain drains in Yazd Province, Iran: A grounded theory approach***. GeoJournal. 2020; 85(1): 93-106.
5. Safi MH, Khoshkenab MF, Rasel M, Rahgozar M. ***Assessing and prioritizing needs of faculty members on the basis of Kano's Model***. Payesh. 2011; 10(4): 459-68.
6. Mobarakabadi A, Shamsi M, Najafianzadeh M. ***Health student attitude towards their field of study and future career in health faculty of Arak university of medical sciences Iran***. Strides Dev Med Educ. 2014; 11(2): 280-5.
7. Terry DJ, Nielsen M, Perchard L. ***Effects of work stress on psychological well-being and job satisfaction: The stress-buffering role of social support***. Aust J Psychol. 1993; 45(3): 168-75.
8. Daneshmandi M, Habibi H, Sirati M, Zareian A, Pishgoei AH. ***Faculty Members' Job Satisfaction in Selected Military Universities***. Iran J Med Educ. 2012; 12(6): 458-66.
9. Alnajjar AA. ***Relationship between job satisfaction and organizational commitment among employees in the United Arab Emirates***. Psychol Rep. 1996; 79(1): 315-21.

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-10-08]
[DOI: 10.18502/ssu.v34i6.22669]

CC BY-NC 4.0

10. Azizi-Khalkheili T, Hosseinpor A. ***Factors affecting teaching quality of faculty members in Sari Agricultural Sciences and Natural Resources University from students' and graduates' perspective***. Iranian Agricultural Extension and Education Journal 2016; 12(1): 165-78.

11. Oplatka I. ***Organizational citizenship behavior in teaching: The consequences for teachers, pupils, and the school***. Int J Educ Manag. 2009; 23(5): 375-89.

12. Shafiei H. [The Survey of the main motivating factors in the faculty members of Imam Hossein University][dissertation]. Tehran: Tehran Islamic Azad University; 1996. [Persian]

13. Arasteh H. ***Job satisfaction among foreign educated faculty members in Iran***. Q J Res Plan High Educ. 2023; 9(1-2): 97-125.

14. Yosefiyan J, Khavari L. ***Assessment of job satisfaction and organizational commitment among teachers in Yazd province.*** [Dissertation]. Yazd: Yazd University; 2004.

15. Zehra F, Rukhsana N. ***Faculty job satisfaction in a private medical university: a cross-sectional study from Karachi, Pakistan***. Rawal Med J. 2020; 45(1): 211.

16. Amid R, Vahabi S, Kadkhodazadeh M, Dalaie K, Mirakhori M, Saee S. ***Evaluation of Job satisfaction among faculty members of Shahid Beheshti Dental School: a cross sectional study in 2012***. J Med Counc Islam Repub Iran. 2013; 31(3): 224-30.

17. Tavakoli H, Sadeghi A, Taherpoor M, Toroski M. ***Job satisfaction and its related factors among faculty members of North Khorasan University of Medical Sciences***. J Med Educ Dev. 2014; 9(1): 13-23.

18. Ansari H, Sharifi SE, Bakhshani N. ***Evaluation of relationship between spiritual intelligence and job satisfaction among faculty professor of zahedan university of medical sciences***. Horiz Med Educ Dev. 2020; 10(2): 1-8.

19. Mehrabian F, Hemmati H, Ashouri A, Taheri M, Kashi S, Azimi K. ***Faculty Members' Job Satisfaction in Guilan university of Medical Sciences***. Res Med Educ. 2021; 12(4): 48-58.

20. Afkhamzadeh AR, Bayat P, Mohammadi N. ***Evaluation of job satisfaction among faculty members of Kurdistan University of Medical Sciences in 2015***. Zanko J Med Sci. 2020; 21(68): 73-80.

21. Foroughi F, Kharrazi H, Iranfar S, Rezaei M. ***Job satisfaction and its affecting factors from the viewpoints of faculty members of Kermanshah University of Medical Sciences***. Iran J Med Educ. 2008; 7(2): 335-42.

22. Malekshahi F, Farhadi A, Amini F. ***Study of job satisfaction among faculty members of Lorestan university of medical science***. Yafte. 2010; 12(1): 69-76.

23. Safi MH, Khoshknab MF, Russell M, Rahgozar M. ***Job satisfaction among faculty members of University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences***. Iran J Med Educ. 2011; 10(4): 323-32.

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-10-08]

[DOI: 10.18502/ssu.v34i6.22669]

CC BY-NC 4.0